

בבית

עלון קיבוץ עמיר • מס' 55 (592) • נובמבר 2015

הכוכב של השכונה (והכוכב של הספר)

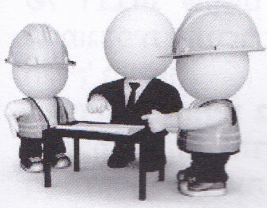
יופיטר הוא חתול סקרן שמתעניין בשמים ובכוכבים. יופיטר הוא גם הגיבור של ספר ילדים חדש, "הכוכב של השכונה", שאייר ארבל אלטרמן (עמ' 6)

ועוד בגיליון: **היטל ההשבחה** לא יורד מסדר היום (עמ' 4) • **ציונה גרוסמרק** עונה על השאלה: חנוכה, על שום מה? (עמ' 10) • **מאירה הכהן** מסכמת את יום הכיפורים (עמ' 12) • **ניצן ישראלי** מחמיאה ל"חג הקיבוץ" (עמ' 13) • **תמר הדרי** פותחת בפנינו את החנות למידות גדולות (עמ' 15) • **יעקב ברסלב** מדווח על הנעשה בענף ההשכרות (עמ' 16) • **עו"ד זרה רוזנבלום** נפרד מהמועצה (עמ' 18) • **ואיצי ברטנא** חזר מצפת עם כמה תובנות חדשות (עמ' 33) • **קריאה מהנה!**

"בה בעת, לא ידוע לי על שום עיכוב של הליכי בנייה ומתן היתרים. החוק מאפשר הפקדת ערבויות עד לתום בירור המחלוקת, ובינתיים אפשר לקבל היתרים. בפרוס השנה החדשה, אני קורא לכולכם להרגיע את הרוחות, ולהותיר את המחלוקת להחלטת הערכאות המוסמכות לכך".

אורי אילן

(הכותב הוא הממונה על מחוז הצפון, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, ויו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בגליל העליון)

יעלה ויבוא

הכוכב של השכונה (והכוכב של הספר)

יופיטר הוא חתול סקרן שמתעניין בשמים ובכוכבים, ומבקש את קרבתה ואת אהבתה של נגה, חתולה אף היא. יופיטר הוא גם הגיבור של ספר ילדים חדש, "הכוכב של השכונה", שאייר ארבל אלטרמן

אלירן דיין (דבר המחבר)

"יום אחד ראיתי בחצר ביתי חתול אדמוני ואצילי, שוכב פצוע ומיילל בלחש. חבר שלי ואני לקחנו אותו לווטרנר, ובדרך קראנו לו בשם 'יופיטר'. הווטרנר אמר שהחתול כנראה עבר תאונת דרכים. החתול לא החזיק מעמד ומת. כאב לי שלא הצלחתי להציל אותו, וכתבתי עליו סיפור. סיפרתי על יופיטר הגיבור, חתול סקרן שמתעניין בשמים ובכוכבים, ורוצה להיות 'הכוכב של השכונה', ולזכות בליבה של נגה, חתולה אף היא, אהובתו היחידה. 'החלטתי לתאר את החתולים בחצר, ואת מה שקרה וקורה לאחר מותו של יופיטר, בצורה שמתאימה לילדים ולמבוגרים כאחד, מתוך אמונה שחשוב להעביר מסר – מורכב ככל שיהיה, קשה ככל שיהיה – בכל גיל. הסיפור מציג את תמונת חייהם המורכבת של חתולי הרחוב, ומתאר את הסכנות האורבות להם ואת התלות שלהם בחסדיהם של מאכילי החתולים.

"באמצעות אתר מימון ההמונים, 'מימונה', גייסתי את הסכום הדרוש להדפסת הספר, שתוכנן לצאת במאי 2015. אבל אמי חלתה אז בסרטן, ולקראת אפריל מצבה הידרדר במהירות. היה לי חשוב שהיא תזכה לראות את הספר, ואני מודה לאתר 'מימונה', על שהקדים את העברת הכסף הדרוש. גם האנשים ב'פרסקו הפקות דפוס' נרתמו, ובמאמץ עילאי השלימו דוגמה של הספר, כדי שאמי תזכה לראותו. לצערי, מצבה של אמי כבר לא אפשר לה לקרוא את הספר, אך היא דפדפה בו, ראתה של האוירים, והעירה הערות. את הספר הקדשתי לה עוד בחייה. "בתחילת מאי נפטרה אמי, והוצאת הספר התעכבה בחודשיים נוספים. בצורה מדהימה הקביל סיפורו של יופיטר, לסיפור של אמי. בשני המקרים לא הצלחתי להציל את הגיבורים, למרות שעשיתי ככל יכולתי. "את הספר אייר ביד (אמן) ארבל אלטרמן, שאיוריו מאופיינים בצבע רב ובשימת לב לפרטים. לרוע המזל, סמוך למועד החדש שנקבע להוצאת הספר, נפטר אביו של ארבל, וכך התעכבה הוצאתו בחודש נוסף".

ארבל אלטרמן (דבר המאייר)

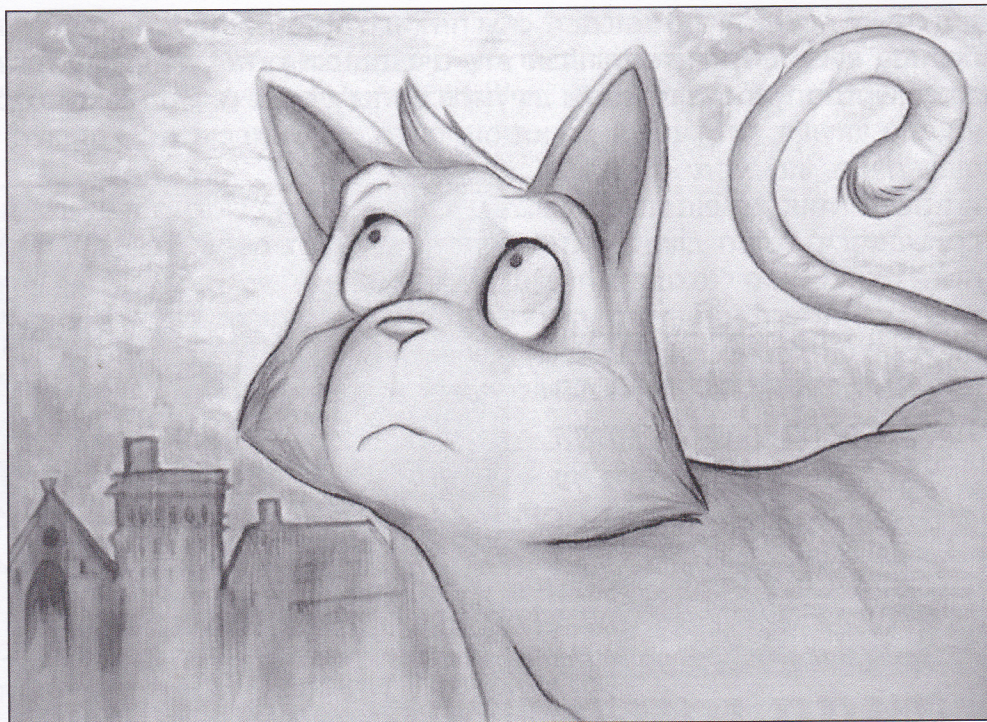
אהבת הציור החלה אצל ארבל כבר בגיל הגן. "אחרי שאבא שלי היה מצייר משהו, ואבא אהב לצייר, הייתה לו אהבה לאמנות, הלכתי אחריו. אחרי הקווים שלו. לאבא היו הרבה פנים, זה היה אחד מהם, ומעניין שכל אחד מאתנו, הבנים, האחים, קיבל ממנו משהו אחר, ופיתח אותו".

מתי הרגשת שהציור נובע גם ממך, שזה לא רק שאתה הולך אחרי אבא?

"אבא היה הטריגר, אבל זה נבע גם ממני. בתחושה שלי, זה תמיד היה שם. הביטוי הכי משמעותי לכך היה בתקופת המוסד, כאשר החלטתי לבחור במגמה לאמנות, שכללה גם לימוד תיאורטי וגם עבודה מעשית. ציירתי בעיקר בצבעי פסטל. עבודת הגמר שלי הייתה בסגנון של קוביזם פרימיטיבי (סגנון אוונגרדי באמנות, שיצר מהפכה בציור ובפיסול האירופי בתחילת המאה העשרים), שבא מהתרבות האפריקאית. הסגנון הזה מפשט צורות לאופנים לא חד משמעיים".

בדיון מסע נתינת תשובה
התורה והאמונה יוצא חובלתו
שפירוש התורה והאמונה
לדמו גם את התורה והאמונה

"את הספר אייר ביד
(אמן) ארבל אלטרמן,
בחור מוכשר מאין כמותו,
שאיוריו מאופיינים בצבע
רב ובשימת לב לפרטים".
אלירן דיין

החודש מלאו לארבל 22. הוא עדיין בצבא, לוחם ביחידת חילוץ והצלה, קודם לכן עשה שנת שירות בכפר-סבא (מדריך של נוער בסיכון), ובעוד כשנה וחצי, לאחר שישתחרר, כבר ברור לו, הוא ילמד אמנות. הוא מניח שבחול"ל. הוא מכוון גבוה. "עוד אין כיוון ספציפי, אבל כבעל אזרחות צ'יליאנית ('אבא נולד שם'), זו בהחלט אופציה. האופציה המועדפת".

לספר הוא הגיע בזכות אימא שלו. אלירן דיין היה אחד הלקוחות הראשונים שלה, כשהיא פתחה את היזמות שלה, את "פיקסימיליה", והוא חיפש אז מישהו שיאיר את הספר שלו. אדווה הציעה את ארבל, דיין ראה את העבודות שלו, והם מצאו חן בעיניו.

"אחרי שקראתי את הסיפור, גיבשתי דמויות שיתאימו לרוח הסיפור", אומר ארבל ומבקש שנפתח כאן סוגריים לטובת יעל שפיגלר (שמיר), שהייתה המורה שלו למלאכה בבית הספר היסודי, וסוג של מנטורית בהמשך, ולטובת דרור גוטליב (אף הוא משמיר), פרסומאי ואיש של גרפיקה ועיצוב. "לאבא היה מאוד חשוב, שבנוסף ללימודי האמנות הפורמאליים בבית הספר, אלמד גם באופן פרטי, את אמנות הציור והעיצוב, והבחירה נפלה על דרור. הייתי יושב עם דרור שעות, כל שבוע, ולומד. למדתי אצלו המון טכניקות. הוא מאוד פיתח אותי. אני אסיר תודה לו. דרור נתן לי כלים איך להתחבר לטקסט, איך לדבר עם לקוח, במובן הזה שצריך להקשיב לו ולא ללכת רק עם מה שמתאים לי. שחייבים להתפשר ולהתגמש כדי לשרת אותו נכון".

כמה זמן עבדת על הספר?

"כחצי שנה, עם הרבה התלבטויות איך לעצב את הדמויות. חשבתי בהתחלה ללכת על כיוון יותר גותי, יותר אפל, אבל מאחר שהסיפור קשור לטבע, שילבתי באיורים גם נגיעות פסיכודליות. לקחתי את זה גם לשם".

יש מאיירים שהשפיעו עליך? שאתה מושפע מהם?

"אני מושפע בעיקר מציירים שלמדתי עליהם. בעיקר הושפעת מגוגן (1848-1903, צרפתי, שייך לזרם הפוסט-אימפרסיוניסטי), שעסק הרבה באמנות פרימיטיבית. למדתי ממנו שציור לא צריך להיות 'יפה', אלא מעניין, מושך את העין. גם פיקאסו מהלך עליי קסם, ה'גרניקה' שלו היא המיטב שבמיטב".

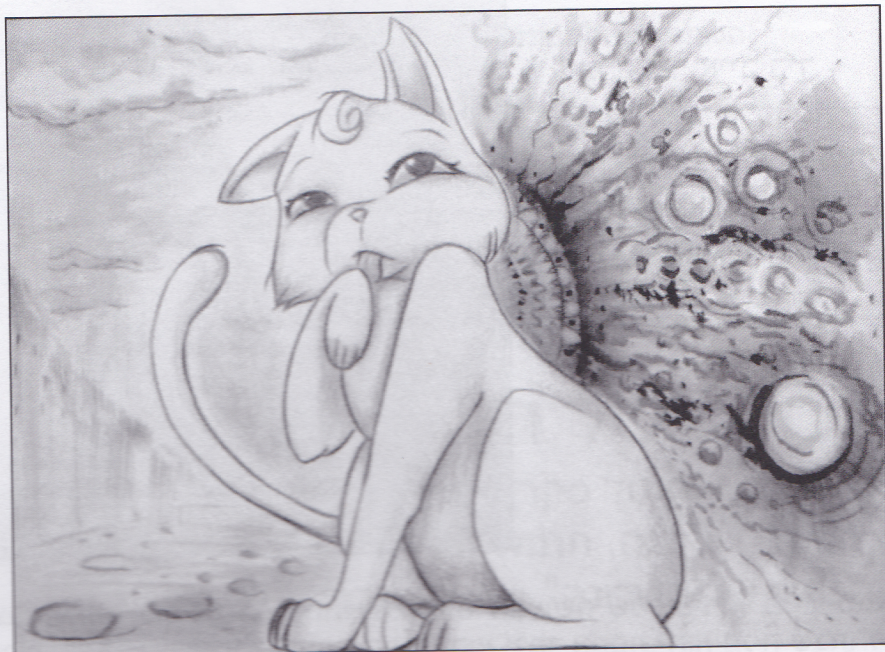
אתה גם מצייר "סתם", בלי תכלית מוגדרת?

"בוודאי. הציור הוא דרך להתבטא. להביע רגשות. אני כל הזמן מצייר".

אתה מרוצה מהתוצאה של הספר?

"אני אף פעם לא מרוצה. במבט נוסף, שהוא תמיד המבט המי-יודע-כמה על התוצאה, אני אומר לעצמי שיכולתי לעשות את זה אחרת. שיכולתי לעשות את זה יותר טוב. לשאיפה לשלמות אין קצה. עם זאת, אני משתדל לקבל את התוצאה כמו שהיא. בסך הכול, קיבלתי תגובות טובות. גם מהמשפחה, וגם מבחוף. מבקרת בשם ורד זינגר, כתבה ביקורת נוקבת על הספר. על הסיפור. אבל היא אהבה את האיורים שלי. קיבלתי ממנה הרבה מחמאות".
לפרגון נוסף זכה ארבל השבוע מהאתר האינטרנטי "האפרסק הגדול", שעוסק בדירוג של ספרי ילדים ונוער, ובהמלצה על הנבחרים שבהם, כאשר בחר באחד האיורים מהספר, כ"ציור השבוע" שלו.

"קיבלתי אחרי הספר הרבה הצעות עבודה, גם מאלירן וגם מחברים שלו, אבל דחיתי את כולן. אני לא פנוי כרגע לשתי עבודות מקבילות. אני כרגע בצבא, ואין לי מקום לעוד עבודה לידו. אני פרפקציוניסט, ופרפקציוניזם זו טוטאליות".

"עבדתי על הספר כחצי שנה, עם הרבה התלבטויות איך לעצב את הדמויות. חשבתי בהתחלה ללכת על כיוון יותר גותי, יותר אפל, אבל מאחר שהסיפור קשור לטבע, שילבתי באיורים גם נגיעות פסיכודליות. לקחתי את זה גם לשם". ארבל אלטרמן

ורד זינגר (דבר המבקרת)

ורד זינגר, עורכת לשונית בהוצאת "ידיעות ספרים", ב"יקום תרבות", ובהוצאות עצמאיות, היא מבקרת חדה ונוקבת, והיא לא התלהבה מהספר. לא מהתוכן, לא מהמסר, ולא מהסוף. עם זאת, דעתה על החלק הוויזואלי שלו – שונה לחלוטין. "האיורים של המאייר המוכשר, ארבל אלטרמן, שאחראי גם לאיור הכריכה הקסום והמושך שיוצר אפקט תלת-ממדי, פשוט יפהפיים", כך היא כותבת בהתייחסה לספר באתר "יקום תרבות". "הספר מלא צער וכאב", היא מוסיפה, "אבל הגאונות של ארבל אלטרמן מצילה את המצב. באופן נדיר בספרי ילדים, הוא עושה כאן ניסיון – מוצלח ביותר! – לצייר כאב באופן מופשט. בלי מילים-מילים-מילים, בלי דמעות, בלי אוזניים ובלי זנבות, פשוט, כאב חוצה צורה, גוף ועלמות, ועל כן כאב שמפלח לבבות. למרות ההשקעה, הדקדקנות, והאיורים הנפלאים והמדויקים לעילא", מסכמת זינגר, "מחטיא הספר את מטרתו".

איצי ברטנא

הגיל השלישי

מסע בנבכי המילה הכתובה

הסדנה לכתיבה יוצרת בבית ותיקי הגליל, יצאה לדרך זו השנה השנייה. תמנע קורץ (שמנחה) ועליזה איתן (שלוקחת חלק), משתפות אותנו במסע הזה, כל אחת מנקודת מבטה

בחשש קל הגעתי השנה אל בית ותיקי הגליל. אמנם בשנה החולפת ביקרתי שם דרך קבע בימי ראשון, אך חופשת הקיץ הארוכה, והקבוצה החדשה, העלו תהיות בלבי. איזו קבוצה תהיה לי השנה? איזה כישרונות חבויים נגלה בתוכה? איך תתנהל הדינמיקה הקבוצתית? האם הקבוצה גדולה מדי? כל זאת ועוד, התרוצץ בראשי, שעה שעשיתי את דרכי אל החדר/כיתה החדשה שהוקצתה לסדנת הכתיבה שלי, "כיד הדמיון", סדנה לכתיבה יצירתית, שנה שנייה.